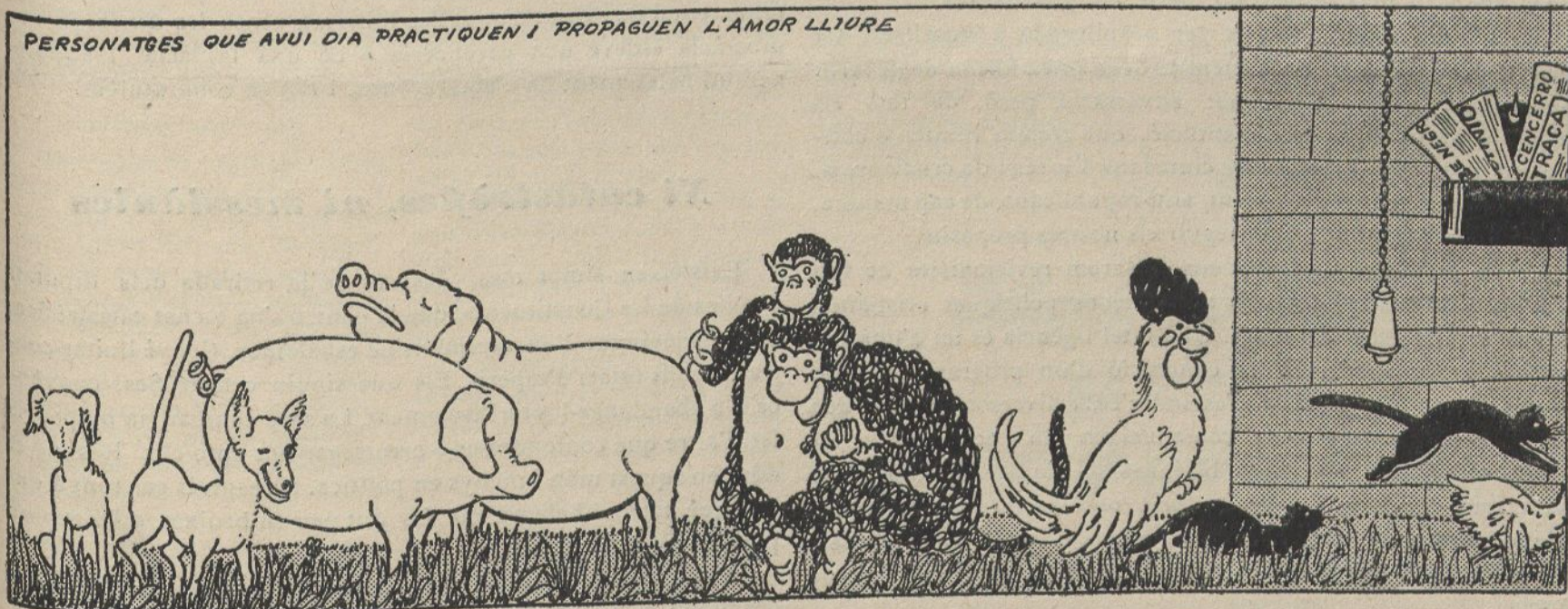

EL DIVORCI

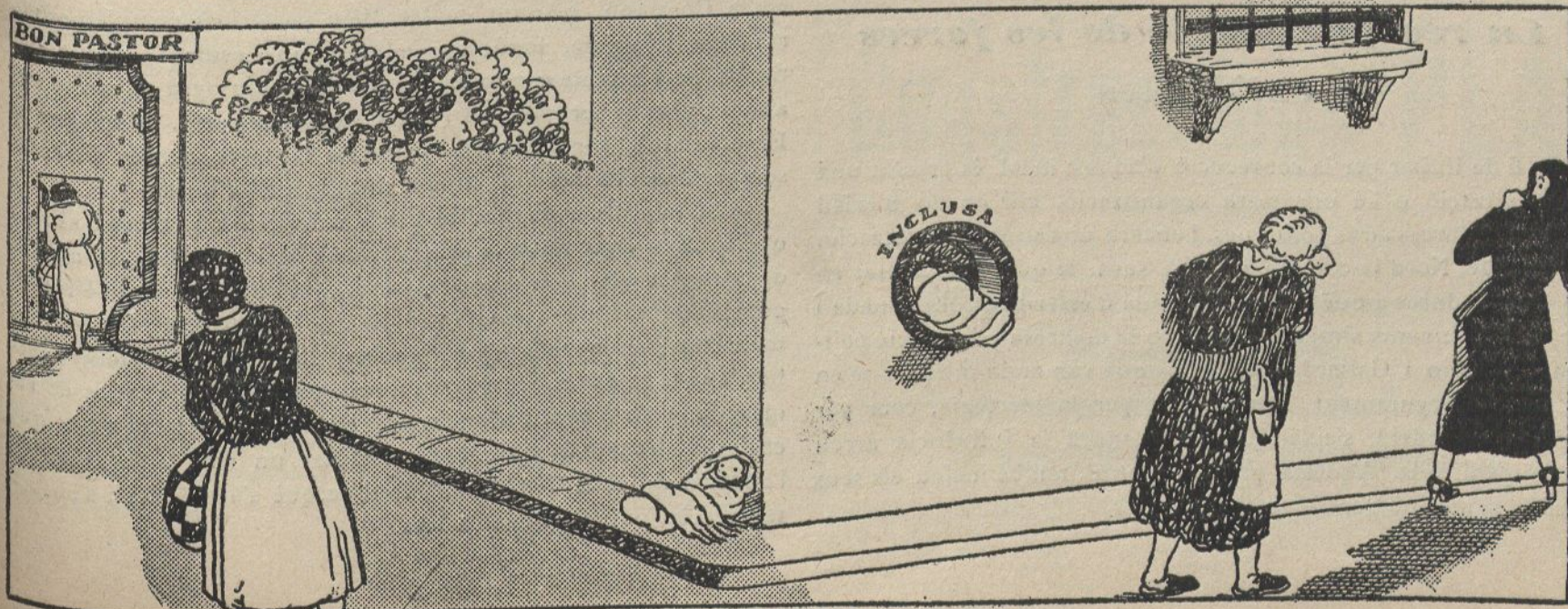

La famosa Esmena del senyor Lluhi.

PERSONATGES QUE AVUI DIA PRÀCTIQUEN I PROPAGUEN L'AMOR LLIURE

Aplicacions de l'Esmena.

Epíleg de l'Esmena.

Després de la batalla

La retirada de les minories basco-navarra i agrària del Congrés, i l'atur d'hostilitats de les altres minories afins a aquestes, després de la batalla perduda sobre la qüestió religiosa, ha produït una mena de quietisme estrany dins la península, i àdhuc dins els àmbits del Congrés mateix. Com l'exèrcit que es bat en retirada, abans no sigui desordenat, i s'apressa a ocupar un nou indret de defensa i contraofensiva, així ha estat el gest de les minories damunt dites.

Una nova posició: el revisionisme

Aquest nou punt estratègic, ja sembla ésser ocupat pel revisionisme. El revisionisme, implica una sèrie de perills. No oblidem que tot d'una de la retirada, la Cambra ha votat la llei de defensa de la República. Com tota llei excepcional, és altament perillosa per l'amplitud de mitjans i l'àrea de desplegament de forces que ella atorga al ministre de la Governació. Tots els qui no havem cap intenció d'atacar la República en ella mateixa, perquè ens sentim indiferents davant la forma de govern, i perquè ha Espanya ha estat implantada pel poble, no hauríem de témer de l'esmentada llei cap amenaça ni perill per a la nostra futura actuació. Però no oblidéssim d'ésser cautes en grau màxim per no oferir als guardadors de l'ordre públic, ni una remota excusa per a aplicar-la a nosaltres, tot volent confondre'ns amb els enemics de la nova forma de govern. Enemics de la República, no: adversaris, però, de tots els articles ja aprovats de la Constitució, que creiem limiten o conculquen la nostra llibertat de ciutadans lliures i de cristians, sí. Per això, diem-ho ben clarament, anti-republicans, de cap manera, però revisionistes, fins a aconseguir els nostres propòsits.

L'altre perill és que els que ens declarem revisionistes de tots els indrets ibèrics i de totes les agrupacions polítiques cristianes, no ens sapiguéssim entendre. Una intel·ligència és tot d'una necessària. I per a ella, cal la concreció d'un programa mínim. Aquest, si no fos possible d'estendre'l als diversos articles, que més o menys eficientment constitueixen un perill per a les valors que hom considera bàsiques a la subsistència de la civilització cristiana, llavors caldria reduir-lo a aquells altres articles, sobre els quals existeixi acord. I quan no, a l'article vint-i-quatre, sobre el qual semblaria que no pot sorgir discrepància.

La reorganització de les forces catòliques

A fi de lluitar per la consecució d'aquest ideal, és precisa una reorganització, o bé una nova organització, allí on no n'existí cap, de les forces afins polítiques. I encara, una supra-organització. La gent del Nord ja compta amb la seva, la qual ha palesat en les proves dures a què ha estat sotmesa d'ésser ben cohesionada i forta. Els elements simpatitzants amb la doctrina i l'actuació política d'Ossorio i Gallardo, semblaria que van ara a ordenar-se en en partit. Segurament aquest, tant per la ideologia, com per radicar a Madrid, s'eixamplarà i extindrà la influència arreu de la península. Aquesta posició central, també inclou els seus perills, si més no per als catalans.

Conseqüents en l'ideari nacionalista, nosaltres seguim defensant que els partits de Catalunya, han d'ésser nacionalment catalans. I la seva actuació de Catalunya enfora, ben arrelada, Catalunya endins: mai, des d'enfora dels nostres termenals, envers la nostra terra. Si no ens inspirés aquesta idea el nostre verb nacionalista, ens ho aconsellaria encara l'experiència d'uns quants anys. Ho podem dir sense embuts? L'acció catòlica unificada i l'organització centralista dels sindicats agrícoles catòlics, pel que atany a Catalunya, han estat ben poc eficaces.

La Lliga i el revisionisme

Quin partit català dels actualment existents és capaç d'enregistrar-se a la croada amb la bandera del revisionisme, propugnant per la valença i el respecte dels principis cristians dins de la Constitució? La Lliga, qui ens semblà mereixedora dels nostres reptes i per això, sincers sempre no els li escatimàrem, ha rectificat. I enc que no s'ha apressat a inscriure al seu programa la revisió de la Constitució que es discuteix (i nosaltres ara, no volem fer cap retret a la seva lentitud prudent), pel seu òrgan en la premsa decididament, gallardament, ha vingut a fer costat a tots els qui propugnàrem per la inclusió dins el codi fonamental de l'Estat d'aquelles llibertats sense les quals, la democràcia esdevé una parenceria o bé una fal·làcia. I aquesta actitud palesament ha d'alegrar-nos. I ens en congratulem.

Ni catastròfics, ni messiànics

Existeixen símptomes, després de la retirada dels diputats catòlics de les Constituents, que la gent, o s'ha tornat catastròfica, o ha esdevingut d'un escepticisme esbaleïdor. Convé lluitar contra tots dos estats d'esperit. Els que siguin catastròfics, convènce'ls o abandonar-los en l'isolament. La seva companyia no podria fer d'altre que confondre'ns o arrossegar-nos amb ells. Res no es dona en aquest món i menys en política. No esperés pas ningú que allò que tots anhelem, ens fos dut per un bruixot, o bé per un personatge misteriós.

A la sessió de les Constituents de dimarts s'aprovà un article gravíssim de conseqüències incalculables: l'escola única, o sigui, l'absoluta negació de llibertat per a ensenyar. El dictamen de la Comissió, pensant en les lleis posteriors complementàries, era tolerable. Però, fou admesa una esmena, que constitueix un veritable contra-article, i així es consagrà el monopoli absolut docent per part de l'Estat, sense oposició. Això que a França amb considerables paliatius fa anys que és intentat sempre debades, ací fou aprovat en un parell d'hores.

Això tan sols és explicable, per la convicció que tothom abriga que abans d'ésser dut a la pràctica, serà derogat. Però, la manca de protestes fermes dalt de la premsa, i la impassibilitat de molta gent, fa pensar més que en la confiança d'aquesta, en les pròpies forces, en una mena d'inconsciència o de messianisme molt perillós. Per tant, és precís, que les forces polítiques cristianes es reorganitzin tot d'una. I avancin dret cap a la feina, tot pensant que cada dia que passin aturades, és facilitar un nou avançament a l'adversari, i concedir-li una treva, perquè s'estabilitzi i s'enforteixi en les posicions usurpades.

Donem als nostres lectors, i al públic en general, una nova llista dels noms que, a proposta d'un regidor novençà, figuren en una ponència encaminada a substituir els noms antiquats reaccionaris de molts carrers de Barcelona:

Bonveí	Gramola.
Bravo	Emiliano.
Bruixa	Victòria Kent.
Bolívar	Macià.
Boulou	Xouroupoulou.
Bonassort	Cordero.
Creu	Triangle.
Camps	Campsa.
Campoamor	Jamona.
Campo Sagrado	Canyet.
Capella	Cabaret.
Castillejos	Prats de Molló.
Caius Celi	Brutus.
Ataülf	Els Taüls.
Balmes	Torres Umbert.
Barra de ferro	Fabra Ribas.
Beates	Meuques.
Bellver	Vell Verd.
Bonaplata	Amadeu I.
Candeles	Dinamita.
Bismark	Roc Boronat.
Botella	Porc senglar.

Transcrivim a continuació la següent lletra que ens és facilitada per una persona de tota confiança:

Querida compañera:

Sabrás que he recibido tu carta junto con el retrato del crío, que veo está muy rollizo desde que toma harina lacteada. No estalvies los potes, porque ahora no nos viene de diez duros mensuales y nos hemos de aprovechar. Muy diferente de cuando hacía fajas y bragueros en el taller del señor Piulachs, y aún había de cotizar para los vividores del Sindicato.

Serafina, desde que se han ido los bascos estamos muy aburridos. El Congreso parece un cementerio civil, y si no fuese por la cantina, me iría a pasear cada tarde por la Moncloa, que se está muy bien, comiendo chufas y cacahuetes.

No te creas nada de esto que dicen de los frailes y las monjas. Todo junto es un truco para que la gente no se acuerde de los comunistas, de la baja de la peseta, de los billetes estampillados, de los sin trabajo, de la huelga de teléfonos, de los generales presos, etc., etc.

Companyns, que ha estado otra vez a punto de ser ministro, dice

Perduda la batalla en el Parlamento, anem a cercar en les urnes, la força que ens calgui per a redreçar les conculcacions de dret, consagrades a la Constitució.

que sin Alcalá Zamora el Estatuto irá al agua, y esto que hemos votado con los jabalíes. Carner asegura que el Estatuto no se aprobará, porque nos hemos portado como unos marranos. A mí lo que me interesa son las mil pesetas que nos pagan religiosamente a pesar de ser unos ateos.

¿Sabes, Aragay? Pues ya hizo un discurso, más corto que la décima del sereno. Todos los diputados se rieron mucho, porque aún lo hace peor que Franco. También hizo un discurso Dolcet, solamente por la pavería de que los diarios lleven su nombre en letras de molde. Yo, para hacerlo tan mal, me estimo más callar, que es lo que hacemos los 36 diputados que sólo vamos al Congreso a votar, aplaudir, hacer bronca y dormir cuando se puede.

Serafina, nunca habría dicho que el oficio de diputado fuese tan fácil y tan alegre. Si todo continúa como hasta ahora, pronto estaré más gordo que Pedro Rico y que Indalecio Prieto, que son los jefes y modelos de los socialistas. En este hotel que estoy ahora, sirven camareras en vez de camareros. Nos dan muy buena comida, pero lo que más me gusta, después de los platos de solomillo con cogombro, son los percebes con salsa tártara.

El otro día fui a un parque o paseo que llaman Rosales, que es muy bonito, sobre todo cuando toca una banda militar. También me paseo por un jardín que se llama Retiro, porque siempre hay señoras retiradas y militares jubilados. Es más hermoso que el parque de la Ciudadela, pero encuentro a faltar el «Avi», los cocodrilos y aquellas montañas rusas, que fué donde nos conocimos por primera vez, cuando servía al rey, digo al ex-rey. ¿Te acuerdas, Serafina? ¡Aquellas horchatas valencianas!

Bueno, no sé qué decirte más. Darás muchas expresiones a la señora Sinforosa y al señor Baldomero, del estanco, y dile que me guarde un paquete de Farias de aquellos que él ya sabe.

Tu compañero interino:

N. N.

P. D.—Digas a tu hermano que no es posible colocarlo en la sección de Abastos del Ayuntamiento, porque tiene poca instrucción. Lluht me hará una recomendación para que entre como temporero en la sección de Cultura, que no miran tan delgado como el señor Duelo, que manda más que el alcalde.

CALAMARS.

E L E G I A

Dins sa finca de Vallmanya, trist està Francesc primer en saber que a don Niceto l'han fet saltar del poder:
—Això, noi, està fumut,
¿què en farem de l'Estatut?

Prou li canta cada troba, el noi Ventura Gassol:
—No vinguis amb més romanços: Ventureta, estic de dol.
Si no passa per l'embut,
¿què en farem de l'Estatut?

Porcs senglars i llumaneres, quin tiberí que faran!
Ai, adéu il·lusions meves, que m'amanyagaven tant!
Dies tristos han vingut;
¿què en farem de l'Estatut?

Llibertat i democràcia:
és molt bo per predicar!
Ai Ventura, Ventureta que ja és hora de plegar, cap remei no se m'acut:
¿què en farem de l'Estatut?

Nostra vida és ben perduda; malgrat els braços oberts optimismes i «dallonses» els camins encar són verds:
Si jo perdo la salut,
¿què en farem de l'Estatut?

Ha pujat aquest Azaña que és igual que un general: No es recorda de nosaltres des de que viu al cim:
Ai Ventura, estic perdut;
¿què en farem de l'Estatut?

Adéu vida regalada, s'ha acabat el rumbejar!
Adéu casa dels canonges que tan cara vas costar!
—Ni una idea m'ha vingut,
¿què en farem de l'Estatut?

Haurem de fer elegies si volem menjar cigrons!
Quins records vénen tan tristos: ¿de què han servit eleccions, i tot el temps que hem perdut, si no ens volen l'Estatut?

Dins sa finca de Vallmanya trist està Francesc primer...
Una veu li diu amb manya: «Més val què pugi l'Azaña que no que cridi el parcer»...

KIKO.

No serem nosaltres uns folls per esmerçar les nostres energies a enderrocar la República.
Aplicades a conseguir el revisament de la Constitució, reeixiran incalculablement acrescudes en eficàcia.

Materials per a Construcció

Guix - Cals - Ciments
Rajoles de València

Construccions PLA

Telèfon 51360

Despatx: Meridiana, 103

Magatzems:

Meridiana, 105 i St. Quintí, 186

BARCELONA (CLOT)

LES ELECCIONS RUSSES

Els Mestres Electorals de l'Esquerra Catalana

Els governants russos han arribat al màxim refinament de prestidigitació i de tramoia d'escenari per a demostrar, als espectadors que s'hi atancen, com és de deliciós el paradís soviètic. Són com aquella mena de comerciants que us venen el més neulit dels ases blancs com el més briós dels corcers negres. Però el més bo del cas és que troben col·laboradors en aquesta obra mercantil de fer passar gat per llebre, i aquests són precisament els que han comprat l'ase neulit, que mostren tots satisfets a les seves amistats el briós corcer comprat. Tal és, per exemple, el senyor que després de passar quatre dies en el país de Lenin ja té tema per a compondre un llibre inspirat en les informacions dels guies de la Guépéu, encarregats de la sofisticació.

Amb tot, quelcom de pudor encara resta entre els elements directors de la U. R. S. S. Tal és, com a mostra, la legislació electoral. Diem la legislació, no la elecció en sí.

Començarem esmentant el fet que del cos electoral rus n'han estat exclosos gairebé tots aquells que no són treballadors a les ordres immediates a l'Estat; aquell qui paga contribució, qui té operaris a sou, aiximateix qui té operaris que no presten els seus serveis a l'Estat comunista, etc.

Aquest Cos electoral està dirigit per les Comissions electorals, formades per: 2 individus del Comitè executiu del partit; 2 individus dels Sindicats rojos professionals; 1 de la joventut Leninista; 1 de l'exèrcit roig; tres obrers comunistes; 1 de les minories nacionals comunistes; i 1 delegat femení comunista. Total, 11.

Aquests són els que classifiquen als electors en amics, sospitosos i enemics del partit. Abans de les eleccions determinen la «línia ge-

En política allò únic que es cotitza i es pondera, és la força en vots, l'organització i els diputats de cada partit. Amb quin altre element sinó aquests, han aconseguit el respecte polític i la llibertat religiosa, els catòlics d'Europa?

Unim-nos, organitzem-nos. I al seu dia, votem.

I la revisió serà la primera victòria.

neral del partit», o sia allò que els elegits hauran de defensar, (pla quinquenal, perills de la invasió estrangera, revolta mundial, lluita de classes, ateisme, etc.). Els classificats enemics són: a) el Kulak, pagès que tendeix a la forma capitalista; b) el nepman, de N. E. P. que segueix la política econòmica instaurada per Lenin, l'any 1922 i deixada de banda, l'any 1928; c) l'home d'esquerra, seguidor de Tortskey; i d) l'oportunista, aquells que prescindeixen de mètodes. Aquest cedaç funciona tot l'any, per a ésser aplicat a cada una de les eleccions que han de celebrar-se. Tan sols els amics poden ésser elegibles, i per tant, elegits.

Durant el mes de desembre elegixen els seus soviets els municipis pagesos; durant el gener, les vil·les i ciutats; durant el febrer, els districtes i regions, i durant el març s'elegeix el soviets panrús.

El cos electoral està compost d'elements comunistes i una tercera part d'elements sense partit. Aquesta és la denominació que han donat a aquells que abans pertanyien als partits polítics i que no han ingressat al comunisme. Darrerament votaren oficialment el 95 per cent del cens.

I vénen les eleccions. Tothom sap que Rússia, és un país eminentment agrícola i poc industrial. Veurem, doncs, quin lloc ocupen els pagesos, dintre la direcció de l'Estat, d'acord amb la llei electoral.

De moment, els obrers obtenen un representant per cada 60 vots, mentre és precis un número cinc vegades superior, per un representant agricultor. El vot camperol val, doncs, cinc vegades menys que el vot obrer. Aquestes són les eleccions de desembre i gener.

Per les eleccions de febrer, són els ja representants del poble qui elegixen els soviets de districte i de regió; no pas el poble mateix, s'entén, per els camperols, ja que els obrers, a més de que els seus representants elegixen, elegixen també ells directament. Aquests obtenen ara un representant per cada 2.500 vots del cos electoral obrer. Els que formen els soviets locals envien un representant al soviets regional i de districte per cada dotze mil vots del cos electoral que presenten.

I vénen les eleccions per al Comitè Panrús. Els Soviets de districte hi enviaren un representant per cada 125.000 vots del cos electoral total. Votaran aquesta vegada els pagesos? no! I els obrers? Els obrers de les ciutats sí! i obtindran

un representant per cada vint-i-cinc mil vots del cos electoral obrer de ciutat.

Un quadro sinòptic, amb números més o menys arbitraris, ens demostrarà com van, legalment, les eleccions soviètiques.

Representem el cos electoral camperol, A, amb 375.000 vots; el cos electoral obrer de ciutat, B, amb 150.000, i el cos electoral obrer forà, C, amb 15.000. A les primeres eleccions obtenen 1.250 representants els pagesos, 2.500 els obrers de ciutat, i 250 els obrers forans; total, 4.000 representants. Aquests hauran d'elegir els soviets regionals i de districte. Suposant una representació proporcional, quedarien elegits 14 elements pagesos i 29 elements obrers; total, 43 elegits. Però els elements obrers envien els seus representants directes, també, i aquests sumen 66. Els soviets de districte queden, doncs, composts per 14 elements pagesos i per 95 elements obrers! I anem al Comitè Panrús; els soviets regionals i de districte n'elegiran una part: quatre elements. I ja faran una mercè molt assenyalada als camperols si els hi toleren un representant; els altres tres seran obrers; i a aquests quatre elements se n'hi afegiran sis, elegits per els elements obrers de ciutat, que també aquesta vegada concorren a l'elecció directa. El Comitè Panrús, amb un excés de tolerància, tindrà un representant camperol i nou representants obrers. I l'element camperol és immensament superior a l'element obrer!

Tot això, sense comptar que en el compliment de la llei hi hauran diferències molt més remarcables.

Acabat aquest article veiem que un diari de Madrid ha encetat una flamant informació de la Rússia Soviètica; ens fa l'efecte que ha enviat a algú a comprar un corcer negre, i ara es disposa a mostrar-nos-el. Esperem aquests articles per a comparar-los amb les constatacions de Mr. Douillet (*) que visqué nou anys a Rússia Soviètica després de vint-i-sis anys de viure la Rússia çarista. Això és quelcom, per a poder parlar d'un país i d'un règim. Preveiem que la comparació serà el ruixat que ens deixi convençuts de l'adquisició feta a la Guépéu.

TEY.

(*) «MOSCOU SANS VOILES», traduït al castellà i publicat per «Razón y Fe», Madrid. *Así es Moscú!* Preu, 3 ptes.

Els equilibristes

Caldrà que recordem la vella història d'aquell home que no s'acabava de decidir, en l'elecció de l'arbre per a penjar-se, per analitzar la posició del Partit Catalanista Republicà? A nedar entre dues aigües, fer el pastetes, i afirmar un liberalisme de Sr. Estevet, i un republicanisme més inèdit que en Nicolau d'Olivier en qüestions econòmiques, resta condensat tot l'ideari d'aquesta mena de partit, el més heterogeni pels seus homes, car mentre l'angelical Bofill i Mates fa protestes de catolicisme, en Rovira i Virgili, es complau en defensar l'ensenyament teosòfic, moure brega a la clerecia i més en mouria, si ara no estés preocupat pensant quina hauria d'ésser l'hora de sortida de la nau perquè no naufragui.

I hem de reconèixer que la posició d'Acció Catalana, deguda precisament a aquest constant equilibri, resta bastant mal parada. Avui els partits han d'ésser seguidors i continuadors d'una mateixa idea política. Això d'encendre un ciri al dimoni i un altre a Sant Antoni, estava bé un quant de temps endarrerada. Ara no. La majoria catòlica del país, té dret a que hom es defineixi, car som molts els qui avui,—i lamentem, que hagi vingut tan tardana aquesta posició,—posem per damunt de la República i del Catalanisme, el nostre Catolicisme racial i secular, i francament, no ens ha produït cap gràcia el fet que, membres d'un partit que es diu liberal, demòcrata, catalanista i republicà, que compta amb directius i simpatitzans catòlics, i que per ara, de llur catolicisme no en volem dubtar, hagin votat el famós article 24, precisament en nom del catalanisme, de la llibertat i de la democràcia!

PETRITXOL.

Remerciament

Agraïm, molt vivament, a «El Matí», l'atenció d'haver reproduït un passatge, potser no el més interessant, del nostre darrer editorial. Una vegada més ha quedat clara la posició del Dic. Posició de plena independència política, tan allunyada de tot compromís amb la «Lliga» o amb «Acció Catalana» com de qualsevol feblesa macianista.

I ens cal afegir quelcom sobre el sentit de la nostra crítica a la Lliga. De cap manera volguérem atacar, ni hem oblidat, l'actuació clara i digníssima del senyor Abadal, a les Corts, o del senyor Pellicena, a l'Ajuntament. A la Lliga hi ha molta gent. I no hi manquen tampoc alguns elements, massa fidels a certes sectes ginebrines, la influència i les omissions dels quals han estat remarcables i remarcades.

Les coses, clares; i fins a una altra.

Dos germans separats pel divorci.

Dibuix al carbó, per Miquel Utrillo.

Una calamarsada, del darrer número tingué la virtut de fer sortir de pollaguera, a una gentil damisella; vegeu sinó:

—Es aquí el DIC?
—Sí, senyoreta.
—Sap que són molt pocasoltes?
—Ah, sí? doncs miri, no en sabem res.
—Quina barra!...
—Bueno;... res més senyoreta?
—Sí, que deixin tranquils l'Avi i els altres defensors de Catalunya.
—Que la crema l'amor lliure, potser?
—No li importa res; ho saben?
—Vostè, senyoreta, és una Victòria Kent en incubació. Passi-ho bé tingui.

Hem perdut la primera batalla, podem guanyar però la segona. La guanyarem si existeix unió, disciplina, esforç de treball, esperit de santa continuació.

Revisió, revisió!

DEL PASSAT ESTIU

En la riallera Caldetes, tingué lloc, a les acaballes de la saison, una carnavalada, que cridà fortament l'atenció. Sembla que un conegut rotari i acabalat industrial féu l'indi, abillat molt irreverentment. Qui vulgui més dades, que es dirigeixi al senyor Roviralt o a les senyores Isabel Llorach i Maria Parellada.

Oficines: Hotel Colom, Caldetes sur mer.

D'AMOR LLIURE

Caçat al vol.—Vols dir, ratolinet meu, que em seràs sempre fidel, encara que siguis diputat?

Sí, dona, sí; deixa'l dir a En Lluhi.

EDIFICANT IDEARI SOCIALISTA

Sabem que, en constituir-se la nova Junta de la Casa de Caritat, En Barjau, dirigint-se als presents, els preguntà quina assignació tenien

els consellers. Se li contestà que aquest càrrec sempre havia estat honorífic, a la qual cosa respongué que per a ell l'honorífic serien les pàgies que volia cobrar cada mes, per tant, que això s'havia d'arreglar, car ell no estava per romanços.

L'advertiment que donàvem en la secció de «Manxiules», del passat número, ha produït efecte; sembla que un significat home d'esquerra, ha deixat de compte un valuós Smoking. També sabem que en Xirau Palau primer, ha convocat una assemblea general de Xiraus-Palaus, per tal de traspasar als parents Xiraus-Palauistes els càrrecs que voluntàriament tindrà de deixar.

El regidor Sr. Queraltó, al senyor Vachier, l'home del Peligro Amarillo, a més d'amarillitzar els autos, vol que sigui quasi oficial l'ús dels acumuladors VOKES. D'això se'n diu vetllar desinteressadament pel bon nom de la Ciutat... i de l'ermilla.

L'Opinió, amb la manca de comprensió i l'excés de mala fe que la caracteritza, critica la noble gesta d'en Carrasco i Formiguera votant contra l'article 24. Diu que els electors que el votaren han estat

enganyats. Si fossin certs aquests extrems també els catòlics haurem de reclamar al senyor Macià, que ens prometé que si votàvem l'Estatut, serien respectats els nostres sentiments religiosos. El cinisme, entre certa gent, es veu que no té límits.

DE «L'OPINIÓ», ENCARA

Aquest periòdic ataca En Duran i Ventosa, i li diu enemic de Catalunya, referint-se a les declaracions que féu en El Sol, de Madrid. No seran contra la política que segueixen els 36 inèdits i C. de catalans que tenim al Congrés? En maquiavelisme, als homes de l'Esquerra, se'ls veu tot seguit el cuíro.

La Publi i L'Opinió, es disputen per veure qui podrà eclipsar abans el pintoresc i groixut lèxic de La Soli.

Res d'aquest món no és definitiu. Els dominadors de pobles d'avui, són els exilats, o els penedits, o els oblidats de demà. Qui es recorda avui de Belakun el tirà durant uns mesos d'Hongria?

Vençuts avui, vencedors demà!

Tardes de diumenge

Ha plogut com unes dues hores seguides... I el cel encara està nuvolós. El senyor Josep avui ha comparegut al cafè amb la seva gabardina fosca. I s'ha atansat a la tertúlia, amb el cor joïós i un somriure vagarívol als llavis.

—Segui, segui,—li han dit els tertulians també amb un somriure, aquell somriure únic en l'esguard del pagès qui ha vist la pluja, després de mesos de secada. Mentrestant Genís ha apartat una cadira i ha cuitat a cloure la porta de la finestra.

—Avui sí, encara que no siguem ja a Tots Sants!—ha aprovat el senyor Josep.

—Tanmateix fa frescor,—ha advertit Genís. I el senyor Josep ha guaitat a través dels vidres uns núvols negrosos, que navegaven calmosament damunt el comellar de les vinyes. La tarda és trista i convida a la intimitat en un recó petit. Mentrestant el cafeter ha parat afectuosament el servei.

—Ara, a sembrar!—ha exclamat un, tot interrompent el silenci.

—Per Sant Lluç, sembla pagès, moll o eixut!—ha confegit un altre. El senyor Josep ha xarrupat avidosament el cafè calentó, i al seu torn ha pres la paraula.

—Abans sí, tan sols del meu record. Però ara?—Ha xarrupat novament i ha conclut—.

—Ni per la Puríssima.

—Es ben veritat,—ha aplaudit, un dels oients. Genís ha interrogat curios sempre:

—I a què atribueix això, senyor Josep?

—Es que tots tenim massa feina—ha contestat un.

—Si, és veritat,—ha dit el senyor Josep.—Però demés ningú no dona a això la importància que té. El blat, per anar bé, ha d'ésser ben nascut i esparpillat, abans no arribin les glaçades fortes.

—Però si és massa crescut, llavors aquestes el rosteixen tot,—ha advertit un.—El senyor Josep ha som-

rigut plàcidament amb una punta d'ironia. I ha contestat:

—Sempre teniu excuses, vosaltres. Ja us he dit mil vegades, que no en sabeu de fer blat. Cometeu la primera equivocació, tombant el rostoll o el goret damunt d'avall en ple istiu, o bé no el toqueu gens fins ara a punt de colgar-hi la llavor.

—Però si no plou, senyor Josep, i la terra és forta, com ho hem de fer?—ha notat Genís.

—Perquè us estossudiu en no usar més que arades vertedores o bé tallants. Compreu arades de cinc o set pues, de pressió graduada, que vagin estarrossant la terra, evitant així tant la creixença de l'herba, com l'evaporació de l'humitat.

—Masses pessetes, senyor Josep—s'ha exclamat un.

—Amb el que malverseu a mercat d'un cap de l'any a l'altre, la comprariu.—Els altres han rigut de la contestació desimbolta del senyor Josep. Aquest ha prosseguit:

—Com s'ho farien els pagesos d'Austràlia i de Tunísia? Encara hi plou molt menys que ací. Demés, és incalculable l'adobament amb què s'enriqueix la terra d'aquesta manera; el sol i l'aire treballen per al pagès. Llavors, quan cauen les pluges pel setembre o per l'octubre, llavors, dic, una tombada ben a fons: si pot ésser a dos pams, no contentar-se de un a un.

—I l'adob químic mineral, quan ha de tirar-se?—ha preguntat Genís.

—Veieu, això també és una altra equivocació. Vosaltres acostumeu a tirar-lo al moment de la sembra. No: ara, en practicar el desfons, perquè mentrestant ell es torni assimilable, a fi que quan el blat neixi pugui gaudir d'ell de seguida. Això que fan uns altres de colgar carretades de fem, també és un gran error. Després ve la creixença ufanosa del blat, s'ajeu, i tot se'n va en palla.

—I què li sembla això de cercar la llavor a muntanya?—ha preguntat un contertulià.

—La llavor ha d'ésser bona, ben triada i fecunda, sigui d'allà on sigui. A tot arreu del món...

—Menys ací, però!—ha interromput Genís amb sorna.

—Menys ací,—ha continuat el senyor Josep,—perquè vivim en un país deixat de la mà de Déu. Doncs a tot arreu del món, donen a la llavor una importància extraordinària. Les escoles d'Agricultura acostumen a cuidar-se'n. Demés, arreu se'n sembren barrejades dues o tres menes. I així s'obté allò que hom en diu, cullitasses: doble i triple que no pas ací.

—I quina raó hi ha per a això?—ha interrogat una vegada més Genís. El senyor Josep ha arrugat el front tot pensant, i després d'un curt silenci ha prosseguit:

—Mireu: no sé si trobaré la forma de fer-me entendre. Les collites gairebé sempre es perden, posat que plogui regularment i la sembra hagi estat realitzada com calia, per les condicions atmosfèriques, sobretot per la humitat, al punt de la florida i la fecundació. L'excés d'humitat, escola el pol·len, i es produeix en la flor, un fenomen de desgastament, que la torna infecunda. Cada varietat de blat té el seu període de florida i fecundació. Si vos en sembreu una sola classe, i per aquesta us fallen les condicions atmosfèriques, ja esteu llest. Com comprendreu, és molt més probable d'encertar amb tres menes de llavors.—Els tertulians, sobretot en Genís, que l'havia escoltat amb atenció, es donaren la raó uns als altres. Un d'ells seguidament ha preguntat:

—I què penseu de sembrar amb màquina?

—A tots els països blataires hi sembren. S'hi passa tres vegades més de via, i es reparteix la llavor amb mesura i regularitat. I després que es sembla clar i amb línia. Això facilita la feina de l'herborejar pel març i demés, vosaltres ja sabeu, encara que no ho practiqueu, que el blat, com més clar és, més goja o grifolla i rendeix més producció.

—Això sí,—ha confirmat un oient,—no hi ha més que veure allò que arriba a produir una mota sola separada.

Han callat. El senyor Josep ha fet dur per a tots, a fi de celebrar la beneïda pluja, una copeta de cunyac del bo, amb un terròs de sucre. Tots han llepollejat i han encès braves cigarretes. Llavors aquell a preguntes dels amics, ha explicat les diverses provatures, sobre les pràctiques de sembrar el blat, realitzades a Europa, els dies miseriosos de la guerra i la post-guerra, per augmentar-ne la producció. I la vetllada deliciosament, s'ha perllongat molta estona.

Quan l'erudit vellet ha sortit cap a casa, negra nit, tot arrupit dins la folgant gabardina, la remor del riu, arribava dels fondals. I retrunyia dins el seu cor, tot joiosament.

TULCIS.

Ignorància o mala fe

L'actual Ministre d'Hisenda ens té acostumats a donar-nos periòdicament proves irrefutables del seu desconeixement absolut sobre economia. L'última gesta d'aquest home, el nom del qual passarà indubtablement a la Història, per haver dut a terme, en el mínim de temps possible, les més grans etzega-llades que hom pugui imaginar-se, ha estat la d'atacar, amb beneplàcit de tots els ministres, la única institució comercial que semblava intangible: el Banc d'Espanya.

Del «DIC» estant, cridem ben fort, perquè ens senti tothom: «Senyors Ministres de la República de treballadors, senyors Diputats ignorants en matèries de finances que ocupeu els alts càrrecs de la Hisenda, la Província i el Municipi: a tots plegats, i al poble a qui amaguen la crua realitat, us hem de dir que *Espanya, com a Estat, no té cap garantia ni mereix la confiança ni el crèdit de cap estranger*». Si alguna vegada, el Govern provisional de la República va obtenir l'ajuda financiera de l'estranger, fou degut a les negociacions entaulades pel Banc d'Espanya i a la garantia i solvència dels seus dirigents. I com que el negoci del Banc d'Espanya pertany als seus accionistes, si l'Estat, en un decret dictatorial, atropellant tots els drets, s'apodera de part del benefici de les accions, aquest acte, a més d'ésser ilegal, pot dur l'Estat a la ruïna, en deixar-lo orfe de la tutela moral i material que li prestava la més sòlida institució de la vida econòmica espanyola.

Avui que els més descabellats projectes són convertits fatalment en realitats, des de les nostres pàgines, haurem estat l'altaveu que escampa arreu els perills que correm, i procura contrarrestar les disposicions, mancades de sentit comú, d'aquest atzembla dels desençerts, que, s'anomena Prieto.

El Banc d'Espanya ha auxiliat eficaçissimament, no tant sols a l'Estat, ans encara a totes les entitats bancàries i centres comercials que, sense un tal ajut, haurien tancat les portes. Si el Banc, després d'haver fet tot el que devia, o potser més del que era necessari, ha obtingut un benefici que excedeix el guany normal, ben merescut ho té. Per trobar diners, moltes vegades pagariu un interès crescutíssim, abans de despendre-us de valors o finques; i ell ha concedit crèdits i préstecs, a un interès raonable. I si ha augmentat en mil milions la circulació fiduciària, s'explica la desconfiança del diner, la qual no deriva pas de les errades del Banc, sinó de les equivocacions reiterades d'aquest Govern homogeni, que no assoleix d'oferir al país un règim de treball, sota una garantia d'ordre i de justícia.—J. M.ª TUSQUETS.

**Els millors calçats de Barcelona,
els més elegants i de més bon preu,**

**CATALANS,
ELS TROBAREU A**

CALÇATS ROSÉS

Carme, 8, pral. - BARCELONA

Diàleg caçat al vol:

—Que és estrany que havent rebaixat la paga als bisbes, no hagin suprimit els canonges?

—Home, si ho haguessin fet, on aniria a viure l'Avi Macià?

El nostre venerable President, impressiona exclusivament la seva veu en discos «La Voz de su Perro».

Sabem que Don Inda Prieto, usa faixes Madame X, les «Tablas» de multiplicar i el «Narro». A dividir no hi ha arribat encara, però ja hi arribarem, si Déu ho vol!

El nostre corresponsal a Ventas de Río Negro, ens comunica que fou molt ben rebuda l'aprovació del divorci. Per ara són molts els qui s'han divorciat del règim.

En nom de la llibertat i de la democràcia, demanem l'expulsió de les Lògies Maçoniques i la nacionalització de llurs béns. La llei ha d'ésser igual per a tothom, car els maçons fan vot al Gran Orient de Ginebra.

Una cosa és la cuina econòmica i un altra l'econòmica cuina. Veritat, senyor Nicolau d'Olwer?

Ens avisa l'aprofitat deixeble d'Escolapi, doctor Jaume Aiguader, que degut a les seves gestions polítiques, no li és possible, atendre el seu consultori.

Tots els malalts, li ho agrairan infinitament.

Don Ferran de la Justícia, s'ha fet tenyir la barba amb fuixina vermella. Els safardites el troben més elegant, i la Justícia amb més caràcter.

La senyoreta Victòria Kent, ha comprat uns elàstics amb els colors nacionals. Pensa lluir-los per primera vegada, el dia que es tregui l'americana a les Corts Constituents. També s'ha comprat un ribot.

Les populars damisel·les que viuen en comunitats no suprimides, han organitzat un homenatge a «Don Juan» (Lluhi i Vallescà) per la seva encertada intervenció a favor de l'amor lliure.

La senyoreta Clara Campoamor, que compta també amb un parell d'enxufes, a esquena dels pacients contribuents de la República, diu que li sap molt de greu de no haver-se casat, per no poder assaborir les delicades emocions del divorci.

El distingit comerciant d'esport i ciutadania, i propagandista de su-

cre i de llet condensada, Sr. Suñol, es proposa fundar un temple budista amb un fumador d'opi, car està convençut que la religión es el opio del pueblo. Cal preparar-se per a unes altres eleccions! No fos cas que fes figa!

En la revista «Agricultura i Ramaderia», M. Rossell Vilar, publica un article titulat: *Els miracles d'En Macià*. Francament, ens creiem que de miracles sols n'hi havia a Ezquioga.

A qui votaran les dones?

ARTICLE PROFÈTIC I INFAL·LIBLE

Als meus bons amics, senyors Carner, Gassol i Lluhi, en testimoni de consideració.

S'escau en la meua vida, un fet vertaderament extraordinari. Per primera vegada, estic conforme amb una declaració de l'il·lustre Victòria Kent. Com jo, no considera a la dona espanyola capacitada per a la delicada missió del sufragi.

Divideixo, en tres classes les dones que poden votar, des dels 23 anys, segons l'article constitucional, i que, segons les eminències, contribuiran a expressar els anhels del poble.

1º - La dona de l'obrer pròpiament dit

Posseeix, en molts casos, una instrucció gairebé nul·la. Sovint el seu marit, tan analfabet que ignora l'existència de la cèdula personal indispensable per l'acte del sufragi, no es decidirà per deixar-se incloure dins l'empadronament municipal, temerós que en pugui venir algun tribut. No crec que aquesta primera categoria doni un gran nombre de vots. Els que concedeixi seran, indubtablement per al Sindicat, amo i senyor de tots els actes de l'obrer.

2º - La dona de la classe mitja

Es, positivament, la classe que viu millor. Es queixa per sistema, però consum més pollastres que tota l'aristocràcia. Hi pertany la dona xafardera que, del taulell estant, entaula discussions de política barata. No solament votarà per ella; si pot birlarà el vot d'un altra, i en conjunt refermarà la candidatura del partit que les sàpiga engrescar. El dia de les eleccions, seran les heroïnes de pintoresques estirades de monyo. Bé valdrà la pena de procurar-se una plaça d'interventor per a presenciar-ho.

3º - La dona de la classe alta

Persona rica, que es pot donar tots els gustos, es donarà també el d'anar a votar amb mantellina i coloret i després el d'esmorzar a la Valenciana. Aquesta, en el cas de solteria incurable, votarà les extremes més dretes. Les casades, degut a les moltes obligacions de la llar, votaran poc, relativament. Les casades de poc, ben agafades al braç del marit, li donaran una prova més del seu amor. I una part, que té per lema de portar sempre la contrària, votaran al revés del marit, per trobar motiu a una càl·lida discussió.

Es ineficaz, repeteixo, el vot de

La Setmana Política

13 octubre 1931, primera crisi de la segona República espanyola. Primera conseqüència del sectarisme d'unes Corts Constituents formades en circumstàncies especialíssimes i, que malgrat la llur incapacitat cent voltes demostrada, promulgaren el Codi fonamental de l'Estat Espanyol, abocant-lo a una impasse suïcida.

Nosaltres hem combatut i aplaudit l'Alcalà Zamora i En Maura, i, llealment els havíem predit que moririen traïts per les esquerres de les quals tant es refiaven. Vet ací l'equivocació llur: entretenir-se en donar grans llançades de moro contra uns fantasmons reaccionaris, mentre el major enemic de la República covava dintre mateix del Govern.

Recordin, sinó, els lectors, els discursos de Ferran de los Rios,

les dones. Causes privades i circumstancials que res no tenen a veure amb la política, faran que es decideixin sense cultura ni experiència política, en pro o en contra d'un diputat. I possiblement, si un artista de cine famós, que les ha fet suspirar en la butaca preferida, es presenta diputat, tindrà més vots que els vells patricis. — J. M. T.

d'Alvar de Albornoz i el de l'Azaña, prenys de mala fe i de deslleialtat envers l'ex-Cap del Govern, qui obtenia aquells dies la dimissió del Cardenal Segura, i facin de mesurar la trascendència d'aital maniobra.

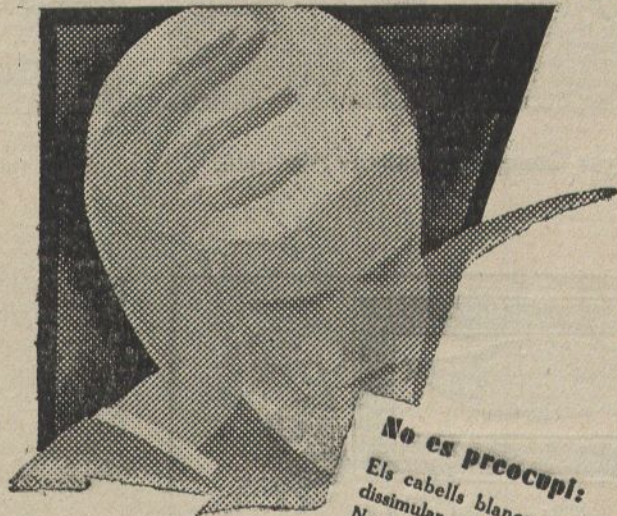
L'Azaña també té la dèria de les llançades de moro; el seu discurs presidencial no ha estat altra cosa. Cal, però, que no oblideu que les dretes es troben subjectes a un estat d'excepció des del 14 d'abril ençà.

I ara ens acut a la memòria una carta que publicà «El Noticiero» dies passats. Es de l'aleshores coronel del Regiment d'Hússars de la Princesa, que diu coses molt interessants sobre la crema del convent dels Jesuïtes del Passeig d'Areneros. Un altre dia en publicarem algun fragment del qual es dedueixen responsabilitats pel general Queipo del Llano.

La retirada de bascos i agraris és un greu error polític. Com a protesta, és exemplar; com a tàctica, funesta, com ho demostren les històries de tots els parlaments.

No cal que parlem de la qüestió del divorci; remarcarem només el discurs del diputat Lluhi, apologia de l'amor lliure, i l'anècdota que ha publicat «Ahor» i que penja del coll dels homes que capitaneja En Companys, unes esquelles descomunals.

A. PALACÍN.

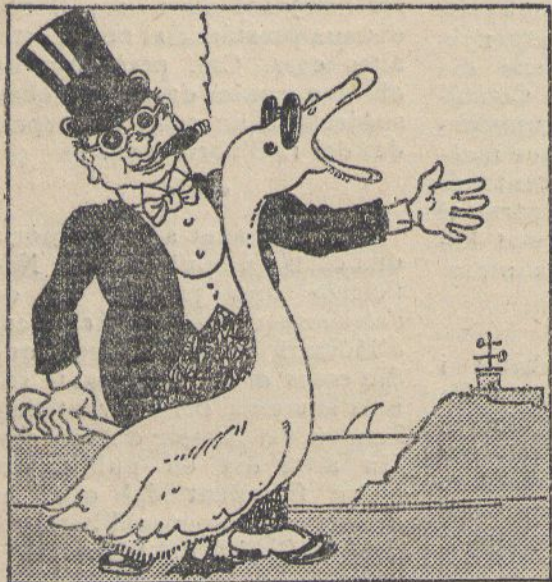
No es preocupi:
Els cabells blancs poden dissimular-se ben fàcilment. No ho endevinarà ningú. N'hi ha prou amb unes quantes friccions del nou producte científic, que s'aplica com una loció. És inofensiu; no taca ni irrita. El seu perfum és d'allò més agradable.

BELLTON
CONSERVA SEMPRE JOVE

DE VENDA EN
PERFUMERIES I DROGUERIES

El joc de l'Oca

Pel senyor K. Iman.

El senyor Esteve i la seva Oca.

El senyor Oficial Macià, amb la seva Hoca Oficial.

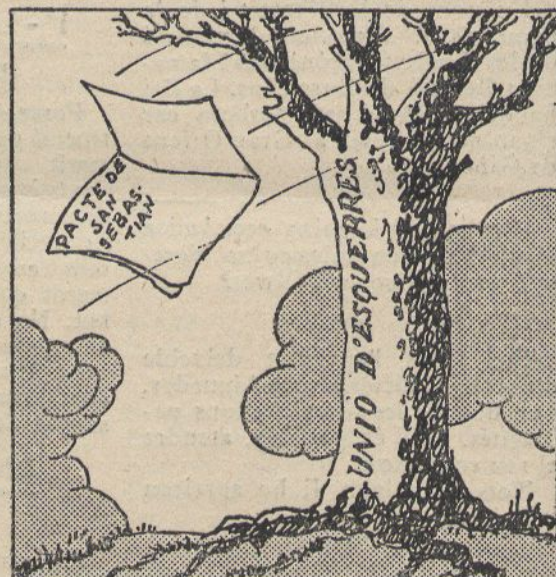
El senyor Oca-de-lata.

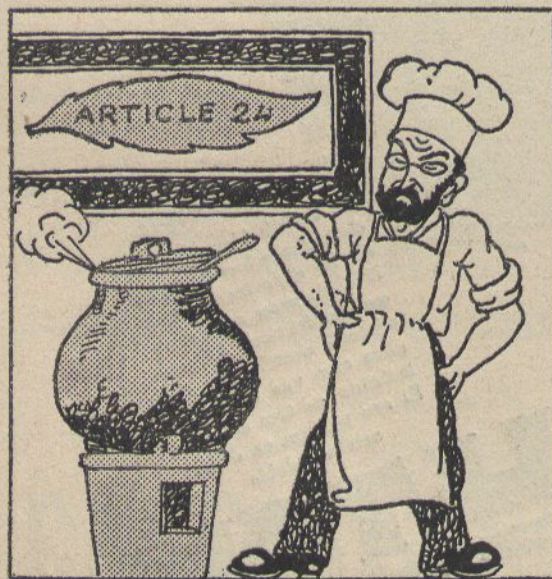
El senyor Companys empaita l'Oca-sió.

El senyor Alcalà Zamora vers l'Oca-so.

Una hoca mullada.

L'Oca de l'estofat de don Ferran.

La senyora Oca-là que plegui.

El D.I.C, Oca del Capitoli.